

NEWSLETTER 5/2019

<i>BOCIANIA WIOSKA ŻYWKOWO</i>	<i>2</i>
<i>WARMIA I MAZURY - NIE TYLKO POD ŻAGLAMI</i>	<i>3</i>
<i>MRĄGOWO - TU KAŻDY ZNAJDZIE COŚ DLA SIEBIE</i>	<i>7</i>
<i>LOKALNY PRZEWODNIK PO PERELKACH MRĄGOWA</i>	<i>9</i>
<i>MISTRZOSTWA EUROPY W PIŁCE RĘCZNEJ PLAŻOWEJ</i>	<i>11</i>

BOCIANIA WIOSKA ŻYWKOWO

fot. Marian Szymkiewicz

W Polsce występuje najwięcej bocianów na całym świecie. Tutaj wylęga się 25% światowej populacji bociana białego. Żywkowo to malownicze miejsce na północnym skraju Polski położone pół kilometra od granicy z Obwodem Kaliningradzkim. Jest ono domem nie tylko dla 22 osób, ale przede wszystkim bocianim kurortem. Corocznie przylatuje tutaj ok. 80 dorosłych bocianów, a wylatuje łącznie z młodymi ponad 130 skrzydlatych przyjaciół. Bocianie gniazda są usytuowane na latarniach, domach czy drzewach. Na niektórych budynkach gospodarczych można nawet zaobserwować po 3-4 zasiedlone gniazda. Liczne obszary zielone, brak przemysłu ciężkiego, wypas zwierząt i pozytywne nastawienie ludzi sprawiają, że bociany chcą wracać do tego miejsca. W gospodarstwie Polskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków znajduje się wieża widokowa z której można obserwować toczące się życie w bocianim gnieździe. Żywkowo to wieś z duszą, gdzie otwarci i przyjaźni mieszkańcy z chęcią opowiadają o intymnych szczegółach z życia bocianów. Na uwagę zasługuje tu również bogaty aspekt kulturowy. Miejsce to łączy kulturę pruską (poprzez zachowanie pruskiej zabudowy) ukraińską oraz polską. Żywkowo na tle innych polskich wsi bocianich z pewnością wyróżnia się największym zabocianieniem na kilometr kwadratowy!

WARMIA I MAZURY - NIE TYLKO POD ŻAGLAMI

arch. MAZURY PTTK

Liczne jeziora połączone kanałami i wijące się wstęgi rzek stanowią największy atut Warmii i Mazur. Przyjęło się te krainy utożsamiać z mekką miłośników żeglarstwa. Jest jednak sporo innych możliwości korzystania z mnogości zbiorników i szlaków wodnych. Specjalnie dla Was przygotowaliśmy ich przegląd, w którym każdy znajdzie coś na miarę własnych upodobań i możliwości.

Napędzane siłą mięśni

Jedną z najpopularniejszych i najbardziej dostępnych form turystyki wodnej jest kajakarstwo. Na Warmii i Mazurach szlaków mamy naprawdę dużo. Jest: Krutynia, Drwęca, Łyna, Marózka, Omulew, Sapina, Pisa czy Wel. Najpopularniejszy szlak kajakowy na Mazurach – a zarazem jeden z najatrakcyjniejszych szlaków wodnych w Polsce – prowadzi przez kilkanaście jezior połączonych krótkimi rzekami (strugami), objętych wspólnym mianem rzeki Krutyni. Trasa liczy ok 100 kilometrów. Wodne trasy warto przemierzać samemu lub w ramach jednego z licznych spływów, podczas których organizatorzy zadbają o każdy detal. A jeśli nie chcecie porywać się na dłuższe trasy, zawsze możecie wypożyczyć kajak i w spokoju przepłynąć jezioro sąsiadujące z ośrodkiem czy hotelem, w którym się zatrzymacie. Prawie każdy obiekt zlokalizowany nad wodą dysponuje własną małą wypożyczalnią sprzętu

pływającego. Znajdziecie tam rowery wodne i łódki wiosłowe – często bardzo nowoczesne i proste w sterowaniu, dające unikalną możliwość obcowania z dziką naturą oraz eksploracji miejsc, w które nie dotrzecie drogą lądową. Czy wiecie, ile małych, bezludnych wysepek czeka na Wasze odkrycie?

Z napędem spalinowym lub elektrycznym

Tam, gdzie nie obowiązuje strefa ciszy pojawiają się motorówki i skutery wodne. To idealny wybór dla tych, którzy cenią sobie nieco szybsze tempo i maksymalny komfort podróży. Warto jednak pamiętać, że do prowadzenia motorówki z silnikiem o większej mocy czy pływania skuterem niezbędny jest patent sternika motorowodnego. Inną opcją może być pływanie na nartach wodnych za motorówką. To także doskonała zabawa i nie wymaga posiadania żadnych uprawnień, oprócz odrobiny odwagi. Przyjemności płynącej z narciarstwa wodnego można doświadczyć, korzystając również ze specjalnych wyciągów. Najdłuższy w regionie znajdziecie w Ostródzie.

Poza znajomością aspektów technicznych oraz koniecznością przestrzegania wszelkich przepisów obowiązujących na wodzie, pływając motorówką czy skuterem warto kierować się zasadami kultury osobistej, by nie zakłócać wypoczynku innym osobom korzystającym z wód jezior oraz nie tworzyć zagrożenia dla mniejszych i wolniejszych jednostek pływających. Często narzeka się na motorowodniaków właśnie ze względu na to, że przepływają zbyt blisko kąpiących się osób, napędzając im stracha, a także wywołują fale kołyszące małe łódki i kajaki.

Jeśli nie macie patentu, zawsze możecie wypożyczyć łódkę z silnikiem spalinowym o słabszej mocy lub z napędem elektrycznym. Ostatnio bardzo modne zrobiły się pontony z twardym dnem; korzystają z nich bardzo chętnie wędkarze i rodziny. Taki ponton można kupić już za kilka tysięcy złotych i swobodnie przewozić w bagażniku samochodu, a jego napompowanie i rozłożenie zajmuje naprawdę niewiele czasu. Do pontonu można zamontować niewielki silnik spalinowy lub napęd elektryczny, z którym będziecie mogli pływać także po jeziorach objętych strefą ciszy.

Inną opcją są pływające pokłady lub houseboats – jednostki napędzane silnikiem elektrycznym i niewymagające uprawnień (pod warunkiem, że moc silnika nie przekracza 75 kW, a długość kadłuba 13 m, których prędkość maksymalna ograniczona jest konstrukcyjnie do 15 km/h). Pokłady służą do krótkich wycieczek po spokojnych wodach. Można się na nich opalać, czytać, korzystać z kąpieli wodnych i generalnie po prostu beztrudnie zażywać relaksu. Houseboats to większe jednostki, na których można nawet zamieszkać na dłużej czy spędzić cały urlop. Najczęściej wyposażone są w miejsca do spania, relaksu, ale i gotowania czy higieny osobistej. Największe i najbardziej komfortowe z nich to po prostu prawdziwe pływające domy. Mogą być one zacumowane na stałe nieopodal brzegu lub przemieszczać się wedle woli korzystającego.

Bez względu na to, co wybierzeć, należy zawsze pamiętać, że nawet sterując sprzętem niewymagającym patentu, trzeba znać zasady poruszania się po wodzie, dbać o

bezpieczeństwo i sprawdzać skrupulatnie prognozy pogody, by nie narazić siebie i innych na niebezpieczeństwo. Jeśli interesują Was większe jednostki z mocniejszym napędem i chcecie zdobyć uprawnienia motorowodniaka, możecie wziąć udział w weekendowych kursach połączonych z egzaminami, które w sezonie organizowane są przez wiele mazurskich i warmińskich ośrodków.

Pod żaglami w siną dal

Białe żagle, sunące majestatycznie po złocącej się od słońca tafli jeziora, to wizytówka Warmii i Mazur. Miłośnicy żeglarstwa szczególnie umiłowali sobie tutejsze wody, gdyż stanowią one rzeczywiście wymarzoną enklawę, idealną do uprawiania tego hobby. Płynąc na żaglach, możecie poruszać się po zbiornikach objętych strefą ciszy, docierać do najbardziej niedostępnych – nietkniętych ludzką stopą – zakamarków, biwakować w zacisznych zatoczkach. Kuszące, prawda? Żeglarstwo wymaga jednak przygotowania – wskazane jest posiadanie patentu lub dołączenie do doświadczonej załogi złożonej z osób mających uprawnienia. W sezonie można także wynająć całą łódź z profesjonalną ekipą.

Legitymując się odpowiednimi uprawnieniami, żaglówki można wypożyczyć praktycznie wszędzie. Jeśli macie swoją łódkę, spokojnie znajdziecie miejsce, gdzie będziecie mogli ją zwodować lub nawet zostawić na przezimowanie. Prawdziwie zapalonych pasjonatów żeglarstwa namawiamy do wzięcia udziału w jednym z licznie organizowanych kursów żeglarskich. Pozwoli on Wam zdobyć niezbędne umiejętności i wymarzone uprawnienia, dzięki którym będziecie mogli samodzielnie odkrywać tajemnice mazurskich jezior.

Rejsy dla towarzyskich

Jeśli nie chcecie pływać sami, ale jednak kusi Was poznanie Warmii i Mazur z wodnej perspektywy, skorzystajcie ze stale rozwijającej się oferty zorganizowanych rejsów. Możecie wybrać się na wyprawę słynnym Kanałem Elbląskim, gdzie część trasy statki pokonują po trawie, albo wypłynąć na krótką wycieczkę po jednym z jezior. Prawie w każdej mazurskiej miejscowości znajdziecie operatora oferującego wycieczkowe rejsy pasażerskie. Pamiętajcie, by zabrać ze sobą coś do picia i odpowiednio zabezpieczyć się przed słońcem lub ewentualnym deszczem – nie zawsze uda Wam się schować pod zadaszeniem. Nie na wszystkich statkach jest też możliwość zaopatrzenia się w napoje. Nie zapomnijcie też aparatu –macie szansę dostrzec rzadkie gatunki zwierząt i ptactwa. Podczas rejsu na pewno nie zabraknie również malowniczych widoków.

Latać każdy może

Jeśli szukacie mocniejszych wrażeń, koniecznie spróbujcie alternatywnych pomysłów na korzystanie z wodnych możliwości Warmii i Mazur. Silnie wiejące wiatry pozwalają na uprawianie windsurfingu czy kitesurfingu. Nauka żeglowania czy „latania” nie przysparza dużych trudności, dlatego też każdy, niezależnie od wieku, może spróbować tej zabawy. Coraz liczniejsze szkoły organizują lekcje indywidualne, a także zajęcia w większych grupach. Jeśli dopiero rozpoczynacie swoją przygodę z żeglowaniem na desce czy

kitesurfingiem, zdecydowanie warto zapisać się na profesjonalny kurs. W czasie jego trwania, pod okiem wykwalifikowanego instruktora, poznacie najważniejsze zasady bezpieczeństwa i obchodzenia się ze sprzętem. Nie są to sporty zarezerwowane wyłącznie dla wyjątkowo sprawnych osób, więc spróbować może naprawdę każdy. Ważne, by od początku wyrabiać w sobie prawidłowe nawyki, korzystając ze wsparcia doświadczonych instruktorów. Dla zapaleńców organizowane są kolonie, obozy i wczasy połączone z kursem, gdzie już po kilku dniach będą oni mogli w pełni odczuć frajdę, jaką daje pływanie lub latanie na desce.

Bez względu na to, jaką formę wodnej rekreacji czy turystyki wybieriecie, zawsze pamiętajcie o zasadach obowiązujących na wodzie, posiadaniu odpowiednich uprawnień i sprawdzaniu prognoz aury na specjalistycznych portalach pogodowych. Nasze jeziora w słoneczny dzień wyglądają uroczo i niewinnie, jednak wystarczy nagła zmiana aury, by zamieniły się w niebezpieczny żywioł. Nie zapominajcie także o odpowiednim zachowaniu i zwykłej ludzkiej życzliwości. Żeglarze, jak turyści na górskich szlakach, zwykli witać się ze sobą i pomagać w razie potrzeby. Szanujcie środowisko naturalne i nie zanieczyszczajcie go poprzez zostawianie śmieci czy wylewanie nieczystości do wody. Pamiętajcie, że to nasze wspólne dobro, które powinniśmy zachować w nienaruszonym stanie dla przyszłych pokoleń.

INFORMACJE PRAKTYCZNE / PRACTICAL INFO

KAJAKI / KAYAKS

- Rzeki / Rivers Krutynia, Łyna
www.mazurypttk.pl
- Rzeki / Rivers Drwęca, Wel
www.splywydrweca.pl
- Rzeki / Rivers Marózka, Łyna
www.kajaki-olsztynek.pl
- Rzeka / River Pisa
www.camp.com.pl
- Rzeka / River Sapina
www.sapinakajaki.mazury.info.pl

MOTORÓWKI, SKUTERY / MOTORS, SCOOTERS

- Mazur Wind – Giżycko
www.mazurwind.pl
- Bielak Czartery – Bogaczewo
k. Giżycka
www.bielak.czartery.pl

NARTY WODNE / WATER SKIING

- Wyciąg nart wodnych w Ostródzie /
Water ski lift in Ostróda
www.ocsir.pl
- Wyciąg nart wodnych w Giżycku
/ Water ski lift in Giżycko
www.wakeparkgizycko.pl

HOUSEBOATS / HOUSEBOATS

- Mazury Charter, Giżycko
www.mazury-charter.pl
- Żeglarz, Giżycko
www.zeglarz-czartery.pl

ŻAGLÓWKI / SAILBOATS

- Belbot Yacht Czarter, Giżycko
www.marina.com.pl
- Sailor, Giżycko i Ruciane Nida
www.sailor.pl
- Pod Omega, Iława
www.podomega.pl

SURFING / SURFING

- Port PTTK, Marina Wilkasy
www.wioskasurfow.pl

REJSY STATKIEM / BOAT TRIPS

- Żegluga Mazurska, Giżycko,
Mikołajki, Ruciane Nida
www.zeglugamazurska.com.pl
- Żegluga Pasażerska Mikołajki
www.hotel-port.pl/zegluga/oferta
- Żegluga Ostródzko – Elbląska
Ostróda i Elbląg
www.zegluga.com.pl

MAZURSKIE OCHOTNICZE POGOTOWIE RATUNKOWE (MOPR)

Port Ekomarina w Giżycku www.mopr.com.pl
+48 601 100 100 – numer ratunkowy nad wodą / emergency number above the water

MRĄGOWO - TU KAŻDY ZNAJDZIE COŚ DLA SIEBIE

fot. Marian Modzelewski

Mrągowo to mazurskie miasteczko otoczone zielenią lasów i błękitem wód jezior, znane dobrze w Polsce oraz poza granicami – między innymi ze względu na organizowane tu od lat imprezy festiwalowe, goszczące w przepięknie położonym, nad samym jeziorem Czoss, amfiteatrze. Ale imprezy to nie wszystko, choć z tego miasto bardzo słynie. Mrągowo, jako jedno z nielicznych miast na Mazurach, może pochwalić się oryginalnym Starym Miastem, a także licznymi atrakcjami turystycznymi w samej miejscowości, jak i w najbliższej okolicy.

Miasto festiwalu i imprez kulturalnych

Co roku w Mrągowie odbywa się szereg imprez: Mazurska Noc Kabaretowa, Piknik Country, Festiwal Kultury Kresowej czy Mazurski Festiwal Operowy Belcanto. Mazurska Noc Kabaretowa jest organizowana w miejscowym amfiteatrze już od 1999 r. Podczas trwania imprezy publiczność może podziwiać występy największych gwiazd polskiej sceny kabaretowej oraz najlepszych wykonawców muzyki rozrywkowej. Piknik Country co roku przyciąga tysiące fanów, którzy na kilka dni odmieniają oblicze miasta. Westernowe stroje, motocykle, samochody terenowe i osobowe oraz pojazdy konne można wtedy zobaczyć praktycznie wszędzie. Tę wyjątkową atmosferę można poczuć przez cały rok, odwiedzając Mrongoville Family Town – park rozrywki w stylu Dzikiego Zachodu. Z kolei Festiwal Kultury Kresowej przyczynia się do prezentacji artystycznej przeszłości i tradycji Polaków zamieszkałych na byłych Kresach. Biorą w nim udział polskie zespoły folklorystyczne, chóry i kapele oraz indywidualni twórcy z Litwy, Białorusi, Ukrainy, Łotwy i Czech. Z racji

organizowania tu tak licznych imprez o wysokiej randze, miejscowość aż dwukrotnie (w latach 2009 i 2011) otrzymała certyfikat Warmińsko-Mazurskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej „Mrągowo – festiwalowe miasto”.

Oryginalne Stare Miasto

Mrągowo, w odróżnieniu od innych mazurskich miejscowości, właściwie nie doznało zniszczeń w trakcie II wojny światowej; można tu poczuć prawdziwą atmosferę wschodniopruskiego miasteczka. Historyczny Ratusz z 1824 roku jest drugim najstarszym na Mazurach, stanowiąc do dziś wizytówkę miasta. Mieści się tu oddział Muzeum Warmii i Mazur. Po wojnie przy Ratuszu miała swój postój mrągowska dorożka, którą powoził repatriant z Wilna, Michał Symonowicz. Obok budynku mieści się – starsza od Ratusza – Strażnica Bośniacka, w której w latach 1770-1792 stacjonował 9 Pułk Bośniaków. Obecnie jest tu Izba Pamięci poświęcona niemieckiemu pisarzowi – Ernstowi Wiechertowi, urodzonemu w Piersławku k. Piecek. Zabytkowe kamienice, utrzymane w różnych stylach architektonicznych, znajdują się wzdłuż głównej osi staromiejskiej, wyznaczonej przez ulice: Warszawską, Królewicką oraz Roosevelta. Brukowane trakty odzwierciedlają atmosferę dawnego mazurskiego miasteczka, tworząc naprawdę niezapomniany klimat. Jednym z najstarszych, dobrze zachowanych budynków jest kamienica przy ul. Mały Rynek. Od 1819 roku mieści się tu apteka „Pod Orłem”, której założycielem był niejaki Grappe. Po jego śmierci lokal przejął Chrystian Aschmann.

Moc atrakcji w mieście i okolicach

Mrągowo i jego okolice obfitują w miejsca idealne do wypoczynku i rekreacji. Alejki, ukwiecone skwery, galeria kamiennych rzeźb pod gołym niebem, parki, promenada wzdłuż jeziora Czos – każde z tych miejsc zachęca do spacerów. Warto zatrzymać się na molo, poobserwować wodne ptactwo, żaglówki, łódeczki pływające po jeziorze i festiwalowy amfiteatr. W upalne dni spacerowicze znajdą ochłodę przy Jeziorze Magistrackim, przy mrągowskich fontannach na placu PCK i placu Wyzwolenia, w Parku Lotników, na plażach oraz przy Źródółku Miłości. Rodziny z dziećmi mogą aktywnie i miło spędzić czas na miniprzystani żeglarskiej – Ekomarinie – boiskach typu Orliki, w parku linowym przy Mrongoville czy na placach zabaw, których w miasteczku nie brakuje. Zimą Góra Czterech Wiatrów stanowi idealne miejsce dla miłośników narciarstwa. Interesująco prezentuje się również Ferma Jeleniowatych w Kosewie – warto wybrać się na spacer wśród pasących się swobodnie danieli i jeleni. W bliskiej okolicy znajduje się także gotycki kościół w Szestnie, wybudowany w drugiej połowie XV w., oraz ruiny krzyżackiego zamku, które warto obejrzeć.

A do niewątpliwie największych atrakcji regionu, bardzo blisko położonych od Mrągowa należą: Sanktuarium Maryjne w Św. Lipce (22 km), wojenna kwatera Hitlera – Wilczy Szaniec (35 km) oraz szlak kajakowy rzeki Krutyni.

www.mragowo.pl

www.it.mragowo.pl

FB/ImprezyMrągowo

LOKALNY PRZEWODNIK PO PERELKACH MRĄGOWA

fot. Marian Modzelewski

Fakt, że Mrągowo właściwie nie doznało zniszczeń podczas II wojny światowej, umożliwia poznanie – w jednym miejscu – trzech stylów architektonicznych. To prawdziwa gratka dla wielbicieli dawnego budownictwa. Wzdłuż głównej osi staromiejskiej, tj. ulic: Warszawskiej, Królewieckiej oraz Roosevelta, natknąć się można na zabudowania w stylu neogotyckim, secesyjnym i neoklasycystycznym. Spacerując wzdłuż brukowanych ulic miasta, warto spoglądać w górę w kierunku fasad, które charakteryzują się wieloma detalami. Zwróćmy uwagę na elementy, które rzadko zobaczymy w innych mazurskich miastach: przepiękne starodawne balkony oraz zabytkowe przedwojenne drzwi – w liczbie ponad 200 sztuk!

Od 2010 roku w Mrągowie znajduje się – jedyne w północno-wschodniej Polsce – Muzeum Sprzętu Wojskowego z bogatą kolekcją historycznych pojazdów o przeznaczeniu militarnym. Założył je Sławomir Trzeciakiewicz, miejscowy kolekcjoner, który przez wiele lat gromadził pojazdy wojskowe. W tym momencie kolekcja liczy około 80 wyjątkowych egzemplarzy. Jej trzon stanowią te, które były wykorzystywane przez armię byłego Układu Warszawskiego. To tu można przejechać się ciężkim sprzętem wojskowym, z czołgiem T-55 włącznie.

Mrągowo to miejsce, w którym urodziło się albo wychowało wiele znanych osób. Wojciech Malajkat, znakomity aktor polskiej sceny teatralnej, chętnie wraca do Mrągowo jako letnik, ale również jako osoba medialna. I tak na przykład w 2013 roku w ramach dokumentu pt. Szlakiem Gwiazd, konkretnie w 10. odcinku, opowiadał o Mrągowie i pokazywał, jak zmieniło się miasto na przestrzeni lat.

Z miastem związany jest również Karol Jabłoński, żeglarz, który odniósł sukcesy w żeglarstwie morskim, bojerach i regatach meczowych; wielokrotny mistrz świata oraz Europy, a także

wychowanek i aktualny reprezentant klubu Baza Mrągowo.

W Mrągowie nakręcono też kilka filmów: Kochajmy syrenki (1966), Komisarz Blond i wszystko jasne (2009), część zdjęć do filmu Optymista (2010) oraz film krótkometrażowy Kładka (2013).

Wszystkich spragnionych kolejnych ciekawostek o mieście zapraszam na spotkanie z przewodnikiem w Informacji Turystycznej w Mrągowie.

MISTRZOSTWA EUROPY W PIŁCE RĘCZNEJ PLAŻOWEJ

fot. Grzegorz Trzpił

Na przełomie czerwca i lipca 2019 roku w Starych Jabłonkach odbędzie się wielkie święto plażowej piłki ręcznej w Europie. Najpierw na boiska nad jeziorem Szelałg Mały wybiegną juniorzy, którzy w dniach 27-30.06.2019 zagrają o miano najlepszej drużyny starego kontynentu. Po nich, w dniach 2-7.07.2019 do rywalizacji staną reprezentacje seniorskie. Będą to mistrzostwa wyjątkowe bo największe w historii dyscypliny. Do rywalizacji przystąpi 20 reprezentacji żeńskich i 20 męskich. Drużyny reprezentowały będą 23 kraje starego kontynentu. Wśród nich obie reprezentacje Polski. Kobieca kadra naszego kraju broniła będzie tytułu wicemistrzyń Europy. W sumie przez dwa wakacyjne tygodnie niewielką mazurską miejscowość odwiedzi ponad 1000 sportowców. Te niezwykle prestiżowe wydarzenie po raz pierwszy odbędzie się w Polsce. Komitet Wykonawczy Europejskiej Federacji Piłki Ręcznej powierzył organizację mistrzostw Związkowi Piłki Ręcznej w Polsce. Na miejsce rozgrywek wybrano plażę przy Hotelu Anders w Starych Jabłonkach, doceniając w ten sposób profesjonalizm organizatorów podczas finałów Klubowych Mistrzostw Europy w Piłce Ręcznej Plażowej EBT Final 2018, które odbyły się w tym samym miejscu w maju 2018 roku. W tym roku zmagania toczyły się będą na 4 boiskach, stadion główny pomieści ponad 2000 widzów. Tradycyjnie oprócz sportu na najwyższym poziomie w Starych Jabłonkach nie zabraknie doskonałej kuchni, atrakcji dla całych rodzin, charytatywnego pikniku z Fundacją Przyszłość dla Dzieci. Wydarzenie z pewnością przyciągnie kibiców z wielu krajów, którzy będą chcieli śledzić sportowe zmagania na żywo.

www.hotelanders.pl

